

Radikális politikai művészet, gyermekfelügyelettel

[Urfi Péter](#)

[Képző](#)

2025 május 25., 20:06

Megosztás

Ajándékozás

Jómagam is szoktam kiállításra járni egyébként. Nyilvánvalóan vannak, akik több kiállításon jártak már, és kiválóan tudnak írni ezekről. Látszik rajtuk, hogy értenek hozzá. Ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy nagyon sokat is gyakorolják. Persze nem tudhatjuk, hogy mi lenne, ha én is annyit járnék kiállításokra, mint ők.

Múlt vasárnap mindenesetre sikerült egymás után két kiállítást is megnéznem, ami két gyerekkel szerintem nem kis teljesítmény. Ez akkor is igaz, ha engem nem dicsért meg ezért senki, szemben a tárlatvezetést tartó kurátorokkal, akiket megtapsoltunk. Az egyik kiállítást az államtól való függetlenségéről híres [OFF-Biennále](#), a másikat az egyik legismertebb állami múzeum, a [Ludwig](#) mutatta be. További hasonlóság köztük, hogy

mindkettő a politikáról szól, és mindkettőben van gyereksarok.

Az „*ezek a falak nem minket védenek*” című kiállítást a Merlin nevű helyen állították ki. Ezt a helyet is ismerem korábbi kulturális élményeim kapcsán, bár 20 év alatt sokat változott, akkor például hangosabb volt a zene és erősebb a hánýásszag. Vasárnap délelőtt a Gyermek és Ifjúsági Képzőművészeti Műhely tartott foglalkozást a legnagyobb kiállítótér közepén 7-12 éveseknek. Úgyhogy ebből én kimaradtam. A lányom tudott

részt venni a golyópálya építésében, ami persze örömteli fejlemény a számára. Az volt az elgondolás, hogy amíg a gyerek játszik, addig a szülő megnézi a kiállítást. Azzal persze nem számoltak, hogy valakinek esetleg van még egy kisebb gyereke is, aki szünet nélkül enni akar, illetve a lépcsőn kíván felmenni. Aztán lejönni. Aztán vissza. És akkor lehet, hogy az apja alig lát valamit a kiállításból, és akkor ideges lesz.

Ezt most nem magamról írom, ez bárkivel előfordulhat.

Amit láttam a kiállításból, az érdekfeszítő és elgondolkodtató volt. Ráadásul még érthető is, pedig azt gondoltam, hogy itt olyan progresszívek a művészek, hogy az nekem már túl bonyolult lesz. De nem. Amikor pedig elakadtam valamivel, akkor a magyarázó szövegek segítettek. Bevallom, sok kiállításon úgy érzem, hogy a magyarázó szövegekhez is kellene nekem magyarázat, pedig szövegértésből mindig kiemelkedő teljesítményt nyújtottam középiskolai tanulmányaim során.

Slavs and Tatars: Népek barátsága

Fotó: urfip/444.hu

Itt viszont nagyon érthetően vannak elmagyarázva a dolgok. Magamtól például biztosan nem értettem volna meg, hogy a Slavs and Tatars alkotócsoport az iráni és a lengyel kultúra metszéspontjait vizsgálja, különös tekintettel két év, 1979 és 1989 sorsfordító eseményeire. Talán egyesek nem emlékeznek rá, de tudvalevőleg 1979-ben került megrendezésre az iráni forradalom.

Hasznos információként említem, hogy a tíz kiállított zászló szitanyomással és keresztszemes varrással készült.

Ha valaki nem ismeri annyira a kortárs művészetet, az talán bedől a Cigánybűnözők nevű csoport festményeinek. De hát éppen ez az újságírók feladata, hogy ilyen esetekben felhívják a figyelmet a sorok között rejtőző finom iróniára, hiszen itt pont erről van szó. *(Az irónia a humor egyik formája - a szerk.)*

Cigánybűnözők

Fotó: urfip/444.hu

De még a sokat látott újságírót is érhetik meglepetések, például a lépcsőfeljáróban elhelyezett száradó növények. Lányom a

korát meghazudtoló elszántsággal látott hozzá ezek megtépázásához, hogy aztán kiderüljön: a műalkotás része mindez. Mint kiderült, az észt művész, Flo Kasearu *Csendben nő az erőszak* című installációja az elhanyagolt, bántalmazott nőket szimbolizálja.

Ez annak ellenére is vitán felül áll, hogy a nő kifejezés csak a cím magyar fordításában szerepel.

Mondjuk ilyen otthon is tudok csinálni
Fotó: urfip/444.hu

A jól megérdemelt ebéd elköltése után a Művészetek Palotája felé vettünk az irányt, ebben a neves épületben helyezkedik el ugyanis a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum. Egy olyan különleges intézményről beszélünk, amelyről azt hallottam, hogy a magyar közélet fontos témáival nem foglalkozhat, és amelynek a nevében kétszer szerepel ugyanaz a szó. Itt található a *Talált terepen* című tárlat, amelynek megtekintését a játszósobával kezdtük. Innen gyönyörű

panoráma tárul a Dunára, amely Európa második leghosszabb folyója.

Ezt a gyerekek sajnos nem értékelik, a plüssöket és a színezőket viszont igen.

A tárlat a „25 éves jubileumát ünneplő, rangos Marcel Duchamp-díj nyerteseinek és jelöltjeinek” munkáiból válogat. Ezt azért kellett idéznem a honlapról, mert a tárlatvezetés első felét a játszószobában töltöttem, csak utána váltott le a feleségem. Lehet, hogy valakik szerint ez a magánügyem, de ez egy személyes hangvételi beszámoló, amelyben helye van az ilyen megjegyzéseknek.

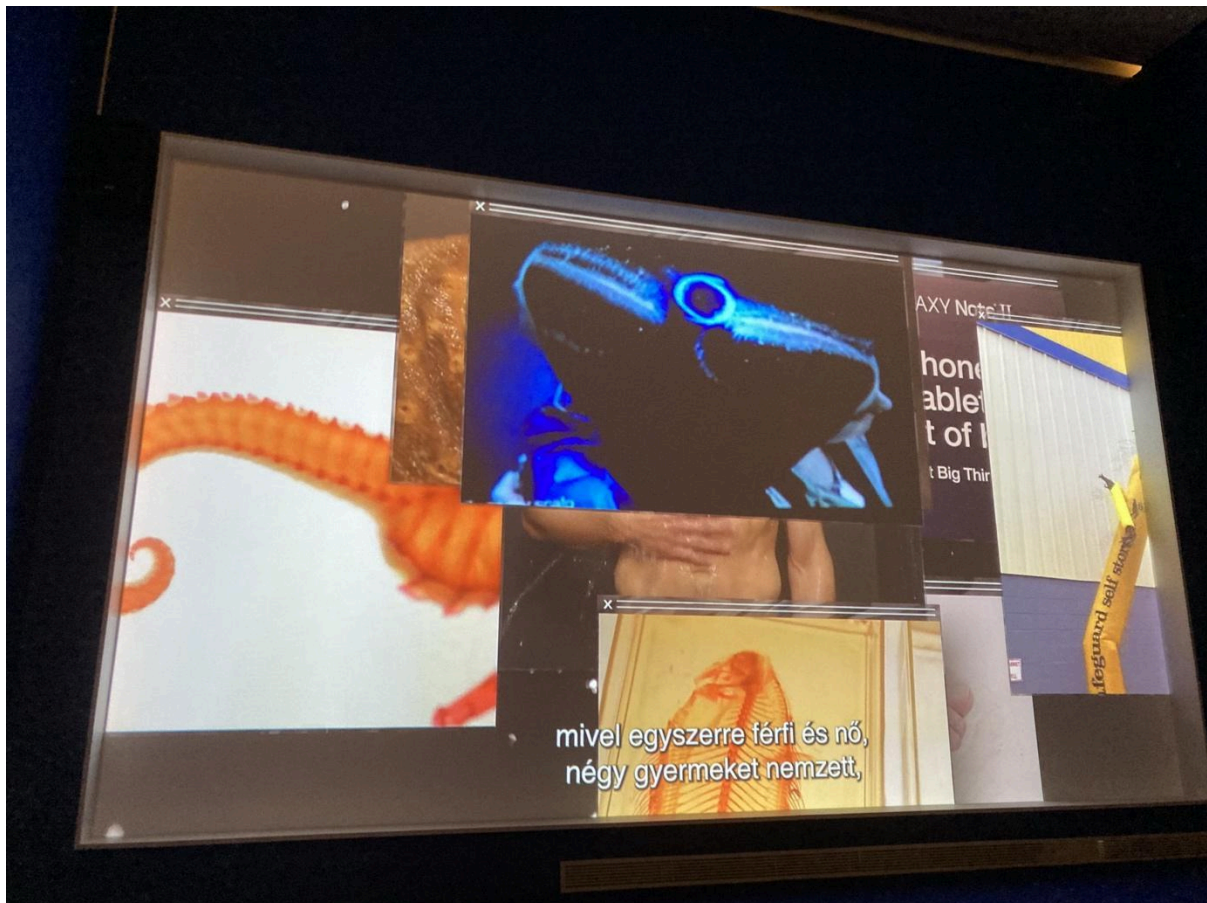

Fotó: urfip/444.hu

Aztán, amikor láttam, milyen művek vannak itt, gondolkodóba estem, elméleti szempontból. Mert

nekem azt mondták, hogy itthon a független művészet szegény, az állami intézményekben pedig nincs kritikus gondolkodás. De hogy is van ez?

Az OFF-Biennále számos szponzor és támogató segítségével ugyan, de méltó körülmények között mutatta be részben nemzetközi hírű művészek munkáit, ahogy a Ludwig Múzeum sztárokat is felvonultató kiállításán is tematizálásra kerültek kényes kérdések. A klímakatasztrófa, a kolonializmus és a migráció problémaköre például mindkét kiállításon előjött, bár konkrét megoldásokkal ezúttal nem tudtak előállni a művészek, ami a nézőkben csalódottságot kelthet.

Digitális mitológia a gyermekvédelmi törvénysértés határán, avagy
Camille Henrot: Grosse Fatigue
Fotó: urfip/444.hu

„Ezek a művészek kutatóként, megfigyelőként és kísérletezőként lépnek fel – hidat képezve a művészet és a tudomány között, hogy kritikusan reflektáljanak a környezetre gyakorolt hatásunkra és lankadatlan tudásszomjunkra” - írták a kurátorok

a falra. Ez megfelelő végszó lenne, de a korrektség jegyében ehhez hozzá kell tenni, hogy a kiállítótérbe még innivalót sem szabadott behozni.

A fenti paródiába (amihez Magyar Péter [legendás cikkét](#) melegítettem újra) nem tudtam belepaszírozni, de muszáj megemlítenem két munkát. Alice Maher és Rachel Fallon egyedülálló, monumentális textiltérképe az ír nők szenvedéséről és harcáról egyszerre lehet meditációs tárgy és történelmi pamflet (ez a Merlinben egy függöny mögött látható). És ugyanúgy sok humor van benne, mint Bertille Bak videóinstallációjában, amelyhez az alkotásba bevont gyerekmunkások a saját életük mitológiáját forgatták le (Bányászporontyok a Ludwigban).

Fotó: urfip/444.hu

Fotó: urfip/444.hu